

Asia: VN/25987/2023

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi tartuntatautilaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen konservatorioliitto pitää esitystä kokonaisuutena perusteltuna ja tarpeellisena. Korostamme kuitenkin, että sääntelyssä on varmistettava eri koulutusmuotojen ja -asteiden yhdenvertaisuus, soveltamiskäytäntöjen ennakoitavuus ja selkeä viranomaisvastuu.

Sivistykselliset oikeudet (luku 11.7):

HE:n perusteluosassa 11.7 Sivistykselliset oikeudet viittaa perustuslain 16 § 2 mom määritelmään jokaisen oikeudesta muuhunkin kuin perusopetukseen. Säännös kattaa muun kuin 1 momentissa tarkoitetun perusopetuksen, toisin sanoen toisen asteen koulutukseen aina yliopistoissa annettavaan ylimpään opetukseen ja aikuiskoulutukseen.

Perusteluissa tulee näiden lisäksi mainita myös taiteen perusopetus, sillä se on osa koulutusjärjestelmäämme. Kyse on koulutusmuodosta, jota ohjaa laki ja asetus taiteen perusopetuksesta. Taiteen perusopetuksen aseman selkeä tunnistaminen on välttämätöntä sääntelyn johdonmukaiselle soveltamiselle. Taiteen perusopetuksen piirissä oli Tilastokeskuksen mukaan vuonna 2024 noin 127 000 oppilasta, joten kyse on merkittävästä joukosta lapsia, nuoria ja aikuisia.

Tarve yhtenäisille käytännöille korostuu lisäksi, koska sama koulutuksen järjestäjä toteuttaa usein useita koulutusmuotoja samoissa tiloissa (esimerkiksi ammatillista koulutusta ja taiteen perusopetusta) tai järjestää opetusta eri kuntien opetustiloissa. Koronapandemian aikana taiteen perusopetuksen järjestäjät joutuivat moneen kertaan varmistamaan viranomaisilta, että taiteen perusopetuksessa on huomioitava oppilaitoksia koskevat ohjeet ja rajoitukset – ei

harrastustoimintaa koskevat määräykset. Sääntelyn tulee kohdella kaikkia koulutusjärjestelmän toimijoita yhdenvertaisesti.

Rajoitustoimet ja päätöksenteko kulttuurialalla:

Mahdollisten rajoitustoimien tulee perustua ajantasaiseen tietoon, olla oikeasuhtaisia ja johdonmukaisia eri toimialojen välillä. Koronapandemian aikana rajoitusten osin epäyhtenäinen soveltaminen heikensi kulttuuri- ja tapahtuma-alan ennakoitavuutta ja luottamusta sääntelyyn.

Kulttuuri- ja tapahtuma-ala kärsi rajoituksista suhteettomasti eikä alan elinkeinoluonnetta huomioitu riittävästi. Tämä tulee korjata. Päätöksenteon toimivaltuudet on määriteltävä selkeästi, ja korvausperusteista on säädettävä laissa siten, että ne huomioivat myös kulttuuri- ja taidealan. Kulttuuri- ja tapahtuma-alan toimijat on myös osallistettava päätöksien valmisteluun, jotta voidaan varmistaa niiden oikeasuhtaisuus.

Yhteenveto:

Taiteen perusopetus tulee tunnistaa sääntelyssä selkeästi muiden koulutusmuotojen rinnalla. Lisäksi toimialaan kohdistuvien mahdollisten rajoitusten tulee olla yhdenvertaisia, johdonmukaisia ja oikeasuhtaisia koko kulttuurialalle, ja rajoitusten taloudelliset vaikutukset on kompensoitava asianmukaisesti.

Lähdetie Taija
Suomen konservatorioliitto - Finlands konservatorieförbund r.y.